

Der ble senere foretatt en grunnundersøkelse, hvorav det syntes å fremgå at glidningen hadde foregått i et lerlag på omkring 5 m's dyp, fordi leret i denne dybde viste en påfallende liten fasthet. Mellom Makrellbekken og veien viste fjellgrunnen en renneformig forsenkning, som i rasets nordligste del ligger 3—5 m dypere enn fjellgrunnen ved bekken. Leret er sandholdig med en flere meter tykk tørrskorpe øverst, og bunnen av rennen ligger omkring 8 m under markens overflate.

For å styrke grunnen ble der utlagt en motvekt nederst i bakken, hvor dyprennen går. Dens masse utgjorde tredjeparten av den som den nye veifylling ville komme til å utgjøre.

8. Lerfall på Fallaksøy, Nedre Eiker.

I mars måned 1936 gikk et lerfall på gårdbruker Øivind Ness's eiendom Fallaksøy i Nedre Eiker. På oppfordring av Norges Vassdrags- og Elektrisitetsvesen foretok jeg i desember en reise til rasområdet.

Fallaksøy ligger i Drammenselven nedenfor Mjøndalen. Hovedløpet går på sydsiden av øya, og langs bredden er der flere spor etter gamle elvebrudd og lerfall. Innenfor elvekanten går der en forsenkning i 40—50 m's avstand fra elven og i en høyde av 5 m over flomvannstand. Forsenkningen er et gammelt elveleie hvori et lag sand og grus er opplagt over ler. I rasgropen viste sandlaget en tykkelse av 80—150 cm.

Lerfallet hadde gått ut i Drammenselven gjennom en 40 m bred åpning. Innenfor åpningen blir rasgropen noe bredere, og når ca. 50 m inn fra elvekanten. Kanten av raset ligger innerst ca. 7 m over elven. Denne form viser at raset er et ordinært lerfall. Raskanten sees å fortsette et stykke under vann ut i elven. Dybden ovenfor rasstedet er 8 m og nedenfor 7 m, men rett utfor rasgropen, hvor den utgledne masse ennå lå ved mitt besøk på stedet, var den bare 4 à 5 m.

Elvemelen ovenfor rasstedet er bratt og 6 m høy på stor flom i elven. Den er bevokst med busker og små trær, mens flaten innenfor var dyrket.

Straks nedenfor dette lerfall sees rasgropen efter et eldre lerfall noe mindre enn det nye. Rasgropen er bevokst med

Randen av ca. 30 år gammelt lerfall

Fig. 6. Lerfall på Fallaksøy. Sett nedover elven, som går inn i rasgropen.
G. H. fot. 21 des. 1936.

trær hvis alder anslåes til 25 à 30 år. Der ligger i den gamle rasgrop rygger efter den utgledne fastskorpe.

Fast fjell sees intet sted i elvebredden. Leravsetningen antas å være meget dyp.

Noen årsak til lerfallet kunne ikke påvises. I Drammen har der i tidens løp gått flere lerfall som ligner disse på Fallaksøy, men der antas lerfallene å være framkalt av at elvebredden har vært belastet over sin bæreevne. Det er sannsynlig at lerfallene på Fallaksøy skyldes elveleiets fordypning utenfor bredden, da strømmen fra stryket ved Stegla setter mot land om enn svakt.

9. Lerfall ved Ness i Harran.

Ved 3-tiden natt til 3 april 1936 løsnet der i Namsens venstre bredd et større lerfall i den for brudd utsatte elvemel noen hundre meter ovenfor veibroen ved Ness. På foranledning av Harran formannskap tok Norges Vassdrags- og Elektrisitetsvesen seg av arbeidet med å begrense skaden, og på Vassdragsvesenets oppfordring foretok jeg sammen med dets ingeniører